

Чоповська Л. В.

*Національний технічний університет України “Київський політехнічний
інститут ім. І. Сікорського”*

Інтеграція технології “перевернутий клас” у викладанні іноземних мов в українських ВНЗ

Наше життя тісно пов'язане з сучасними технологіями, і з розвитком суспільства та науково-технічним прогресом, повинна розвиватися і освітня система. Саме тому відбувається активне вдосконалення навчального процесу, все частіше з'являються нові підходи і зараз використання сучасних технологій перестає бути бажаним і все частіше стає обов'язковим. В таких умовах виникло поняття так званого “змішаного навчання”, що включає в себе технологію “перевернутого класу”, або “flipped classroom”.

Суть технології “перевернутого класу” полягає в перевероті звичного нам навчального процесу. За класичною моделлю навчання, роль викладача полягає у тому, щоб на занятті пояснити теоретичний матеріал, а практичну частину залишити на самостійне опрацювання студентам. “Flipped classroom” перевертає процес навчання — тепер студент теоретичний матеріал має опрацьовувати самостійно, а під час заняття проводяться види діяльності, направлені на обговорення матеріалу, забезпечення зворотного зв'язку та активізацію уже набутих знань, які без практичного опрацювання залишаються “пасивним багажем”.

Сьогодні інтеграція такої технології у викладання іноземної мови в сучасних вищих навчальних закладах є як ніколи актуальною і створює безліч переваг як для викладачів, так і для студентів. Перш за все, на відміну від інших методів змішаного навчання, інтеграція методу “flipped classroom” не потребує придбання університетом додаткових технічних засобів. Основною перевагою “перевернутого класу” є те, що такий підхід дозволяє витратити більшу частину часу в класі для виконання практичних завдань, відтворення реальних комунікативних ситуацій та проведення рольових ігор. При цьому викладачеві легше відзначити типові для тієї чи іншої теми помилки та навчити студентів як

їх уникнути. Завдяки застосуванню сучасних технологій, використання даного підходу підвищує мотивацію та зацікавленість студентів. Більше того, засвоюючи теоретичний матеріал самостійно вдома, кожен із них може працювати в зручному для себе темпі і переглядати інформацію необхідну кількість разів і без обмежень часовими рамками. В той же час, це полегшує і роботу викладача, адже в інтернеті вже існує багато корисних аудіо- та відеоматеріалів, записаних носіями мови. Важливим для студентів аспектом є і те, що перегляд або прослуховування аудіо та відео лекцій займає набагато менше часу, ніж виконання практичних вправ.

Таким чином, заняття із застосуванням “flipped classroom” створюють умови для додаткової взаємодії між викладачем та студентами, та надають додатковий час для особистого спілкування, що допомагає враховувати індивідуальні потреби студентів. В такому підході на студентів покладається відповідальність за власне навчання, у випадку пропуску заняття вони мають можливість опрацювати тему самостійно і не відставати від програми. Крім того, навчальні матеріали постійно доступні для повторного перегляду, якщо у цьому виникає необхідність. Чи не найважливішою особливістю таких занять є і те, що до навчального процесу залучаються усі без виключення студенти, що сприяє підвищенню загального відсотку успішності в групі.

Варто зауважити, що без ретельно розробленого методичного забезпечення ефективно впровадження перевернутого класу неможливе. Звертаючись до попереднього досвіду викладачів із США, де була створена і вперше застосована ця технологія, можна виокремити ключові моменти організації переверненого навчання, серед яких: врахування різних засобів та можливостей студентів ознайомитись із навчальними матеріалами до початку заняття (текстові, відео або аудіо лекції та вправи), збільшення мотивації студентів готуватися до заняття за допомогою засобів контролю опрацювання матеріалу (тестові чи письмові завдання), створення системи оцінки розуміння студентами матеріалу для роз'яснення незрозумілих моментів та подальшого вдосконалення матеріалів для самостійної роботи, розробка для роботи на практичних заняттях

завдань, що базуються на когнітивних процесах вищого порядку (застосування та поглиблення набутих після ознайомлення вдома знань на практиці для участі у дискусіях, дебатах, рольових іграх).

Проте введення технології “перевернутого класу” на початкових етапах може викликати несхвалення як серед студентів, так і серед викладачів старшого покоління, тому це повинно відбуватися поступово. Обов’язково потрібно зважати на досвід іноземних колег, орієнтуватися на індивідуальні особливості та потреби студентів. Щоб допомогти викладачам, університет може надати їм можливість консультиватися із спеціалістами, які за необхідності зможуть допомогти у роботі з технічними засобами, необхідними для створення та розміщення матеріалу на спеціальних ресурсах в мережі інтернет. Звичайно, для викладача таке новаторство означає значну затрату енергії і часу для створення бази матеріалів, але цей недолік компенсується тим, що це робота одноразова, потім ті ж матеріали можуть використовуватись знову і знову наступними групами і тільки оновлюватись з року в рік, якщо існуватиме така потреба.

Отже, вводячи технологію перевернутого класу в навчальний процес, варто враховувати і такі її недоліки, як:

- можлива відсутність постійного доступу до комп’ютера та мережі Інтернет серед студентів та/або занадто низька швидкість з’єднання для перегляду відеоматеріалів, прослуховування аудіо чи виконання завдань онлайн;
- існує необхідність створення системи моніторингу та перевірки виконання студентами домашніх завдань для забезпечення необхідного рівня мотивації, хоча цей недолік може бути скомпенсований використанням сучасних ресурсів дистанційного навчання (таких як Moodle), що дозволяють відслідковувати викладачеві виконання студентами завдань із курсу;
- інтеграція технології вимагає значних затрат часу з боку викладача для створення та завантаження матеріалів на освітніх інтернет платформах та у блогах, а також уміння працювати із необхідними для цього інструментами та пристроями, що може стати значною перешкодою у роботі викладачів старшого покоління;

- можлива негативна реакція серед керівних структур навчального закладу, батьків чи самих студентів, що пояснюється досить поширеною у суспільстві думкою, що комп'ютерні технології виявляють негативний вплив на успішність та здатність засвоювати інформацію.

Отже, зважаючи на усі розглянуті вище аспекти технології “flipped classroom” та впровадження її в українських вищих навчальних закладах для викладання англійської мови, можна зробити висновок, що така інновація за умови правильної організації та врахування усіх індивідуальних особливостей студентів, може принести позитивні результати як для викладача, так і для студентів, підвищивши рівень їх мотивованості та успішності.

Література:

1. П'янківська І.В. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ «ПЕРЕВЕРНЕНОГО НАВЧАННЯ» У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ЛЕКСИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ». Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». Випуск 60 [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://lingvj.oa.edu.ua/articles/2016/n60/22.pdf>
2. Brame C. Flipping the classroom. Vanderbilt University Center for Teaching [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://cft.vanderbilt.edu/guides-sub-pages/flipping-the-classroom>